

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt č. CZ.1.07/3.2.09/03.0015

PROHLoubENÍ NABÍDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

NA VŠPJ A SVOŠS V JIHLAVĚ

<http://www.vspj.cz/skola/evropske/opvk>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pilotní výuka studijního předmětu

Právní minimum

Obchodní zákoník – aplikace na PO

Výuka v termínu: zimní semestr akadem. roku 2012/2013

Vyučující: **Ing. Oldřich Rambousek Ph.D.**

Studijní opora k dispozici na elearning.vspj.cz

POJMOVÉ ZNAKY PRÁVNICKÉ OSOBY

Právní subjektivita, tzn. způsobilost k právům a povinnostem

- S právní subjektivitou je spojován požadavek, aby právnická osoba nesla odpovědnost za své skutky odpovídala za neplnění povinností dle právních předpisů nebo smluvní závazkový vztah.

Deliktní způsobilost

- Právnická osoba má odpovědnost jak z hlediska soukromého práva týkající se odpovědnosti a náhrady škody, tak z hlediska veřejného práva, např. za spáchání správních deliktů.

ZPROSTŘEDKOVANÝ VÝKON SAMOSPRÁVNÉ PŮSOBNOSTI OBCÍ A KRAJŮ

Oprávnění zakládat a zřizovat právnické osoby jako jediný zakladatel nebo společník

- organizační složky,
- příspěvkové organizace,
- obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,
- obecně prospěšné společnosti,
- školské právnické osoby,
- veřejné výzkumné instituce.

KONTROLY ZALOŽENÝCH (ZŘÍZENÝCH) PRÁVNICKÝCH OSOB

- §15 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., - specifické oprávněním (územní samosprávné celky mohou kontrolovat hospodaření jimi zřízených nebo založených právnických osob)
- kontrolovány mohou být nejen příspěvkové organizace, ale např. i obecní (krajské) obchodní společnosti
- kontrolu dle tohoto ustanovení lze provádět výhradně u právnických osob, jichž je obec (kraj) jediným zřizovatelem (zakladatelem), resp. jediným společníkem
- u dalších subjektů (kde je kraj, obec společníkem) musí být standardních kontrolních oprávnění společníka (např. zástupce v dozorčí radě).

FINANCOVÁNÍ ZŘÍZENÝCH (ZALOŽENÝCH) PRÁVNICKÝCH OSOB

Co je veřejná podpora

- forma státní intervence představující podporu určité ekonomické činnosti

Kdy se nejedná o veřejnou podporu

- Základním znakem je skutečnost, že pokud nebudou dané činnosti finančně podporovány (dotovány) veřejnými subjekty, nebudou na trhu realizovány, nebo pouze v omezeném rozsahu i kvalitě.

FINANCOVÁNÍ ZŘÍZENÝCH (ZALOŽENÝCH) PRÁVNICKÝCH OSOB

Příspěvková organizace

- je napojená na rozpočet zřizovatele
- může mít vždy jen jednoho zřizovatele
- nemá soustavu orgánů, je řízena jedinou osobou
- při hospodaření i nakládání s majetkem je výrazně ovlivňována (omezována) zřizovatelem,
- nadále představuje nejčastější druh organizace, jejímž prostřednictvím obce a kraje plní úkoly vyplývající z jejich působnosti
- jako právní forma je univerzálně použitelná a na rozdíl od jiných právních forem ji lze použít v zásadě pro všechny možné veřejně prospěšné činnosti obce či kraje,

FINANCOVÁNÍ ZŘÍZENÝCH (ZALOŽENÝCH) PRÁVNICKÝCH OSOB

Obchodní společnosti

- akciová společnost, společnost s ručením omezeným
- nemají finanční vazbu na rozpočet svého zakladatele
- může vlastnit majetek, ve svém finančním hospodaření není omezen jako příspěvková organizace
- jasně definována odpovědnost členů představenstva (resp. jednatele) a dozorčí rady při výkonu jejich funkce
- zakladatele ručí za závazky společnosti pouze do výše nesplaceného vkladu
- širší možnosti motivace managementu i ostatních pracovníků

ZŘÍZENÍ (ZALOŽENÍ) OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Založení obchodní společnosti

- rozhodující úlohu z orgánů kraje (i obce) má zastupitelstvo
- zastupitelstvo kraje (obce) v roli ustavující valné hromady
  - rozhoduje o založení společnosti,
  - schvaluje stanovy společnosti,
  - volí orgány společnosti,
  - rozhoduje o výši a formě základního kapitálu
  - stanoví počet, jmen. hodnotu, podobu, formu, druh akcií
  - s rozhodnutím o založení akciové společnosti schvaluje zakladatelskou listinu a stanovy společnosti, volí představenstvo a členy dozorčí rady akciové společnosti.

ZŘÍZENÍ (ZALOŽENÍ) OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Orgány obchodní společnosti

- Představenstvo

statutární orgán má nejméně 3 členy, pokud však akciovou společnost zakládá obec nebo kraj jako jediný zakladatel (akcionář) lze počet snížit na dva nebo jen na jednoho člena

- Dozorčí rada

Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. Musí mít nejméně 3 členy a musí být dělitelný třemi. Dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti, má-li společnost více než 50 zaměstnanců

ZŘÍZENÍ (ZALOŽENÍ) OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Shrnutí kroků při založení obchodní společnosti

- souhlasu rady a zastupitelstva založit obchodní společnost
- vypracování návrhu společenské smlouvy a stanov;
- jmenování osob orgánů obchodní společnosti
- podání návrhu k soudu na jmenování znalce pro ocenění vkladu;
- vypracování znalec. posudku - ocenění hodnoty nepeněž. vkladu
- rozhodnutí zastupitelstva kraje o založení obchodní společnosti;
- podání žádosti o vydání živnostenských oprávnění
- složení základního kapitálu;
- podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku;

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Trestní odpovědnost územních samosprávných celků

- územní samosprávné celky při výkonu veřejné moci nejsou trestně odpovědné, jejich majetková účast na právnické osobě však nevyklučuje trestní odpovědnost této právnické osoby
- při trestné činnosti v rámci výkonu veřejné moci lze stíhat konkrétní fyzickou osobu, nikoliv územní samosprávné celky
- územní samosprávné celky mohou být přímo postihovány pro správní delikty, týkající se porušení rozpočtových pravidel. Za takové správní delikty jim může být uložena pokuta až do výše 1 milionu korun.

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Trestní odpovědnost organizací (společností) zřízených (založených) územním samosprávným celkem

- příspěvkové organizace zřizované samosprávnými územními, představují o širokou škálu nejrůznějších škol, zdravotnických zařízení, zařízení sociálních služeb, dětských domovů apod.
- obchodní společnosti s účastí územních samosprávných celků jsou vytvářeny zejména za účelem správy komunální infrastruktury např. hospodaření s bytovým fondem, údržby veřejných prostranství a zeleně
- Všechny tyto příspěvkové a obchodní organizace mohou být postihovány pro všechny v zákoně uvedené trestné činy.

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Trestné činy pro které mohou být organizace (společnosti) postihovány

- pojistný podvod
- úvěrový podvod
- dotační podvod
- podílnictví
- podílnictví z nedbalosti
- neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací
- opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Trestné činy pro které mohou být organizace (společnosti) postihovány

- zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby
- neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby
- nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení
- zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění
- sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě
- vystavení nepravdivého potvrzení a zprávy
- porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Trestné činy pro které mohou být organizace (společnosti) postihovány

- poškození a ohrožení životního prostředí
- poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti
- poškození vodního zdroje
- poškození lesa
- neoprávněné nakládání s odpady
- přijetí úplatku
- podplacení
- nepřímé úplatkářství
- neoprávněné zaměstnávání cizinců

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Trestným činem spáchaným právnickou osobou je protiprávní čin spáchaný jejím jménem nebo v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak:

- statutární orgán nebo osoba, která je oprávněna jednat jménem právnické osoby
- ten kdo vykonává u právnické osoby řídicí nebo kontrolní činnost
- ten kdo vykonává rozhodující vliv na řízení právnické osoby
- zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení, při plnění pracovních úkolů

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Jaké tresty mohou být uloženy

- zrušení právnické osoby
- propadnutí majetku
- peněžitý trest
- propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty
- zákaz činnosti
- zákaz plnění veřejných zakázek, účasti v koncesním řízení nebo ve veřejné soutěži
- zákaz přijímání dotací a subvencí
- uveřejnění rozsudku

TRESTNĚPRÁVNÍ RIZIKA ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Tzv. "komunální" právnické osoby - v praxi lze asi předpokládat trestné činy typu dotačních a úvěrových podvodů, daňových podvodů a trestné činy korupčního charakteru.

Nebezpečí korupčního jednání

- Na úrovni územních samosprávných celků se vesměs jedná o trestnou činnost spojenou se zadáváním veřejných zakázek. Je však otázkou, zda jsou zadavatelé veřejných zakázek vůbec schopni se novými pravidly plně (striktně) řídit.

TÉMATÁ ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ

Téma 1:

Která právní forma společnosti se dle Vašeho názoru jeví jako nejvýhodnější pro oblast např. „krajského zdravotnictví“, poskytování sociálních služeb apod.

(V analytické části charakteristika konkrétního zařízení /společnosti poskytující uvedené služby/ se zaměřením na vlastnictví majetku, vazbu na rozpočet zřizovatele /zakladatele/, vedení, jeho pravomoc a odpovědnost, odměňování zaměstnanců. V koncepční části uvést navrhované změny v rámci současného zařízení - společnosti, případně návrh nové právní formy včetně zdůvodnění).

TÉMATATA ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ

Téma 2:

Jakým způsobem dle Vašeho názoru ovlivní nová trestněprávní rizika právnických osob řízení územních samosprávných celků a jimi zřízených (založených) společností.

(V analytické části charakterizovat nejčastější chyby v oblasti daňových povinností a veřejných zakázek z pohledu nových trestněprávních rizik. V koncepční části navrhnout opatření, která by eliminovala počet možných rizik).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děkuji za pozornost a vyplnění anonymního hodnotícího dotazníku.

Ing. Oldřich Rambousek Ph.D.

Tel. 725470755

Email: rambou03@vspj.cz